

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej

**ZA OKRES OD 01 STYCZNIA 2023 ROKU DO 31
GRUDNIA 2023 ROKU**

Sucha Beskidzka, 20 wrzesień 2024 r.

Spis treści

I. Zakres działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	2
II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej.....	4
III. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	9
IV. Realizacja prac społecznie – użytecznych.....	10
V. Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej.....	10
VI. Praca socjalna.....	11
VII. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”	12
VIII. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa”.....	14
IX. Realizacja Programu „Opieka 75+”	15
X. Prowadzenie mieszkania chronionego (obecnie wspomaganego).....	15
XI. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i wychowawczych.....	16
XII. Realizacja zadań z zakresu Funduszu Alimentacyjnego	21
XIII. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	23
XIV. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	24
XV. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne.....	24
XVI. Stypendia i zasiłki szkolne.....	26
XVII. Wsparcie realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki niskoemisyjnej.....	27
XVIII. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa	28
XIX. Realizacja ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym.....	30
XX. Realizacja ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.....	30
XXI. Realizacja ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.....	31
XXII. Realizacja ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych	31
XXIII. Realizacja ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu	32
XXIV. Zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej.....	32
XXV. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	34
XXVI. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.....	39
XXVII. Załączniki.....	39

I. Zakres działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

PRACOWNICY JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ PEŁNIĄ BARDZO WAŻNĄ ROLĘ W REALIZACJI ZADAŃ PAŃSTWA ORAZ SAMORZĄDÓW NA RZECZ RODZIN I OSÓB WYMAGAJĄCYCH WSPARCIA. PRZEMIANY DEMOGRAFICZNE, PROCES STARZENIA SIĘ SPOŁECZEŃSTWA, ZABURZENIA PSYCHICZNE, BEZDOMNOŚĆ, DŁUGOTRWAŁE I CIĘŻKIE CHOROBY, TO TYLKO NIEKTÓRE PROBLEMY STANOWIĄCE ISTOTĘ PRACY OSÓB ZATRUDNIONYCH W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ.

ZAKRES OBOWIĄZKÓW PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ JEST OGROMNY, A WYMAGANY W TYCH ZAWODACH POZIOM KOMPETENCJI WŁASNYCH I UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH JEST NIEPORÓWNYWALNY Z INNYMI ZAWODAMI. ZNACZNA CZĘŚĆ PRACOWNIKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ POSIADA WYKSZTAŁCENIE WYŻSZE, W TYM KWALIFIKACJE SPECJALISTYCZNE ORAZ POZYSKIWANE PRZEZ OKRES WIELU LAT, TZW. SPECJALIZACJE W ZAWODACH POMOCOWYCH.

Uchwała nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027 (M.P. z 2024 r., poz. 505)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej jest jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, działającą w formie jednostki budżetowej Gminy Sucha Beskidzka, utworzoną w celu realizacji zadań własnych i zleconych Gminy z zakresu pomocy społecznej. Przedmiotem działalności Ośrodka są zadania wynikające z:

1. **Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** - realizacja świadczeń pieniężnych i niepieniężnych wynikających z ww. ustawy, praca socjalna;
2. **Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych** - prowadzenie postępowań dotyczących świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych;
3. **Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów** - przyznawanie i wypłata zasiłków dla opiekunów;
4. **Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci** - przyznawanie i wypłata świadczeń wychowawczych;
5. **Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** - przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych;
6. **Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych** - przyznawanie i wypłata dodatków mieszkaniowych;
7. **Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne** - przyznawanie i wypłata dodatków energetycznych;

8. **Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny** - ustalanie uprawnień i wydawanie Karty Dużej Rodziny;
9. **Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”** – wypłata jednorazowych świadczeń w wysokości 4.000,00 zł;
10. **Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych** - opłata składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna oraz opłata składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe;
11. **Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** - ustalanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
12. **Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** - realizacja zadań wynikających z ww. ustawy m.in. realizacja procedury Niebieska Karta, obsługa administracyjno – biurowa Zespołu Interdyscyplinarnego;
13. **Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** – asystent rodziny, praca z rodziną przeżywającą trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych;
14. **Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** - koordynacja prac społecznie – użytecznych;
15. **Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym** - prowadzenie Klubu Integracji Społecznej;
16. **Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska** – wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej, do programu „Czyste Powietrze”;
17. **Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa** – przyznawanie i wypłata jednorazowej pomocy finansowej w wysokości 300,00 zł, świadczenia za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia w wysokości 40,00 zł na dzień, zapewnienie posiłku, świadczeń w ramach systemu świadczeń pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych;
18. **Ustawa z dnia 5 sierpnia o dodatku węglowym** – weryfikacja wniosków, przyznawanie i wypłata dodatków węglowych w wysokości 3.000,00 zł, a także przeprowadzanie wywiadów środowiskowych weryfikujących skład gospodarstwa domowego, rodzaj wykorzystywanego źródła ciepła oraz odrębność lokalową w przypadku osobnych gospodarstw prowadzonych pod tym samym adresem;
19. **Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw** - weryfikacja wniosków, przyznawanie i wypłata dodatków z tytułu wykorzystywania jako główne źródło ogrzewania gazu, drewna kawałkowego, pelletu drzewnego lub oleju opałowego, a także przeprowadzanie wywiadów środowiskowych weryfikujących skład gospodarstwa domowego, rodzaj wykorzystywanego źródła ciepła oraz odrębność lokalową w przypadku osobnych gospodarstw prowadzonych pod tym samym adresem;
20. **Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej** - weryfikacja wniosków, przyznawanie i wypłata dodatków elektrycznych w wysokości 1.000,00 zł lub 1.500,00 zł, a także przeprowadzanie wywiadów środowiskowych weryfikujących skład gospodarstwa domowego, rodzaj wykorzystywanego źródła ciepła oraz

odrębność lokalową w przypadku osobnych gospodarstw prowadzonych pod tym samym adresem;

21. **Ustawa z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych** – weryfikacja uprawnień mieszkańców do dokonania zakupu preferencyjnego węgla, stały kontakt z wnioskodawcami i koordynowanie realizacji wniosków;
22. **Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu** – weryfikacja wniosków, przyznawanie i wypłata refundacji podatku VAT od dostarczonych paliw gazowych;

Nadzór nad działalnością Ośrodka oraz realizacją zadań własnych gminy sprawuje Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka, natomiast nadzór nad realizacją przez Ośrodek zadań zleconych z zakresu administracji rządowej sprawuje Wojewoda Małopolski.

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ✓ ubóstwa,
- ✓ sieroctwa,
- ✓ bezdomności,
- ✓ bezrobocia,
- ✓ niepełnosprawności,
- ✓ długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- ✓ przemocy w rodzinie,
- ✓ potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- ✓ potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- ✓ bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- ✓ trudności w integracji osób, które otrzymały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- ✓ trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- ✓ alkoholizmu lub narkomanii,
- ✓ zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- ✓ klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Do podstawowych świadczeń z zakresu ustawy o pomocy społecznej realizowanych przez Ośrodek, wymienić należy:

Świadczenia pieniężne
<ul style="list-style-type: none"> • Zasiłek stały; • Zasiłek okresowy; • Zasiłek celowy i celowy specjalny; • Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności; • Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

Świadczenia niepieniężne
<ul style="list-style-type: none"> • Praca socjalna; • Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne; • Pobyt w Domu Pomocy Społecznej; • Opłata składki na ubezpieczenie zdrowotne; • Pomoc rzeczowa; • Zapewnienie odzieży, schronienia i posiłku; • Sprawienie pogrzebu; • Poradnictwo specjalistyczne;

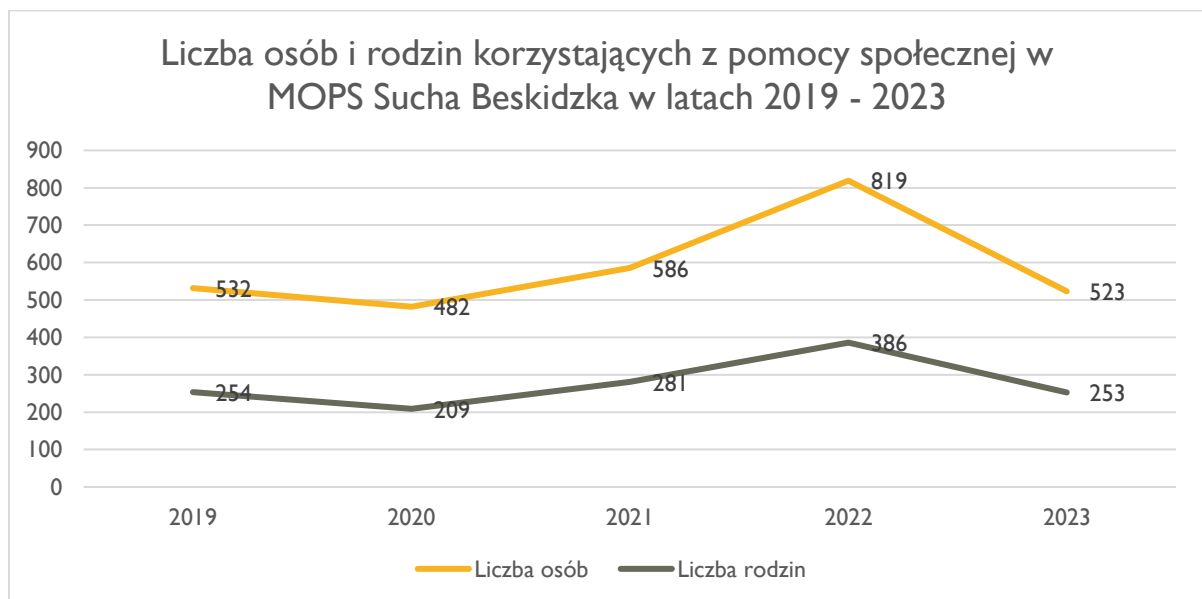
Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza:

1. na osobę samotnie gospodarującą - 776,00 zł
2. na osobę w rodzinie - 600,00 zł

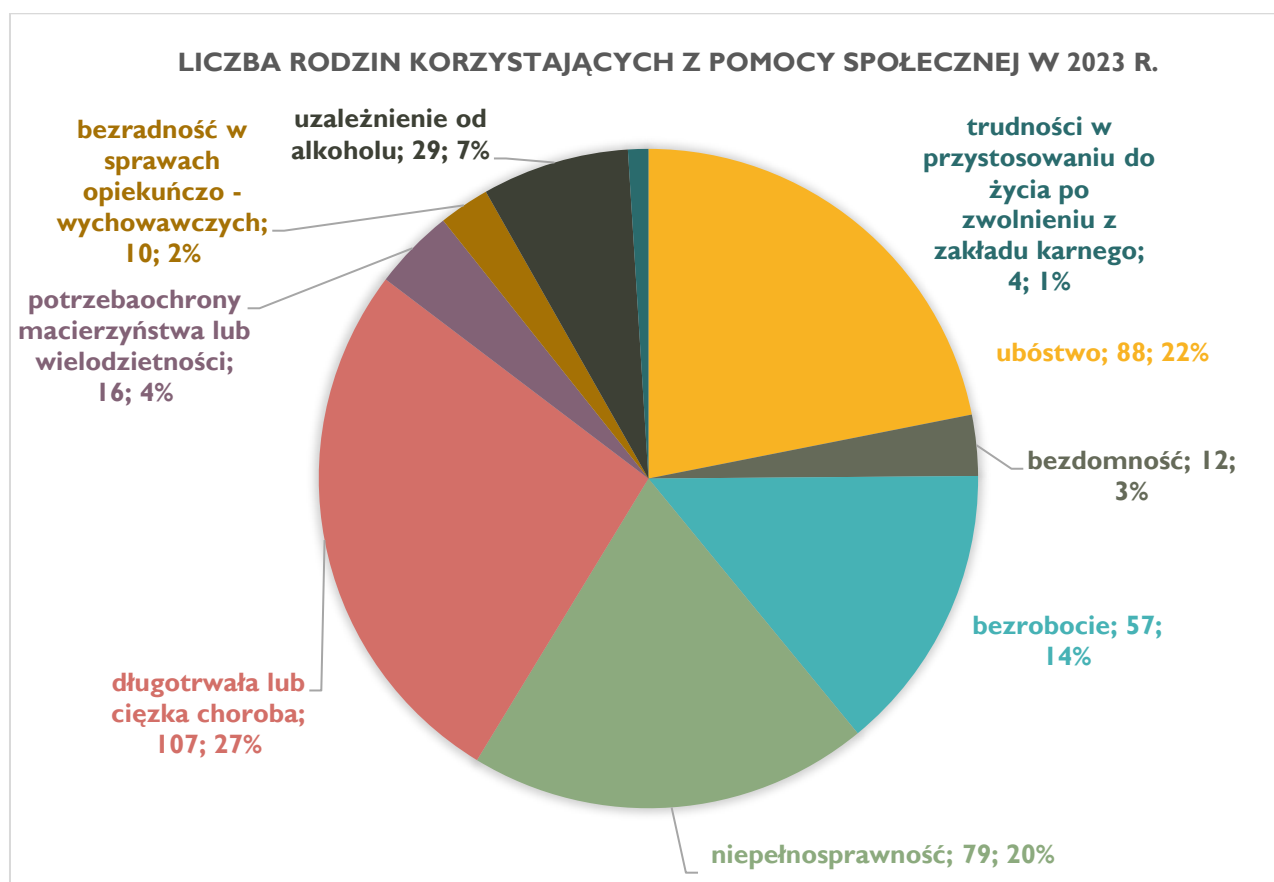
W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany zasiłek celowy specjalny.

Każde przyznanie świadczeń z pomocy społecznej poprzedzone jest przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego Ośrodka. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej są zobowiązani do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej w tym celu może zostać zawarty kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Jego celem jest albo przewyższenie trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny albo wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej czy przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu danej osoby. W 2022 roku pracownicy socjalni zawarli z klientami pomocy społecznej 32 kontrakty socjalne.

W 2023 r. Dział Pomocy Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej obejmował wsparciem 523 osoby w 253 rodzinach. Liczbę osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich pięciu lat przedstawia poniższy wykres:

Do najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej przez Ośrodek w 2023 r. należało: długotrwała lub ciężka choroba (107 rodzin), ubóstwo (88 rodzin), niepełnosprawność (79 rodzin) i bezrobocie (57 rodzin). Szczegółowy podział powodów przyznania pomocy społecznej w ubiegłym roku przedstawia poniższy wykres:

Najczęstsze powody udzielania pomocy w latach 2019 – 2023:

L.p.	Powód trudnej sytuacji życiowej osób korzystających z pomocy	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
1	ubóstwo	91	95	91	73	88
2	bezdomyność	9	9	6	10	12
3	bezrobocie	65	81	68	58	57
4	niepełnosprawność	97	77	80	69	79
5	długotrwała lub ciężka choroba	130	114	119	104	107
6	potrzeba ochrony macierzyństwa	19	4	11	25	16
7	bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	14	10	14	11	10
8	uzależnienie od alkoholu	22	26	27	28	29
9	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	3	7	4	4
10	zdarzenia losowe	5	3	0	0	1

Znaczną część klientów Ośrodka stanowią osoby ubogie, bezrobotne, niepełnosprawne. W wielu rodzinach występuje długotrwała choroba, której koszty leczenia w znacznym stopniu przewyższają możliwości finansowe rodzin. Osobom niepełnosprawnym pomoc udzielana jest przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suchej Beskidzkiej i Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

W 2023 roku Gmina za pośrednictwem MOPS realizowała wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 - 2023. Program zakładał zapewnienie dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osobom i rodzinom znajdującym się trudnej sytuacji życiowej, a zwłaszcza osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym – pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Beneficjentami Programu w 2023 roku były osoby i rodziny, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 200% kwoty kryterium dochodowego (1.552,00 zł – osoba samotna, 1.200,00 zł – osoba w rodzinie).

Ogółem w ramach Programu 218 osobom udzielono następujących form wsparcia:

1. Dożywianie ogółem 82 osób, w tym:
  - a. Dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej – 20;
  - b. Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – 38;
  - c. Dorośli, pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej – 28;
2. Zasiłki celowe na zakup żywności – 182 osób, w tym:
  - a. Dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej – 29;
  - b. Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – 55;
  - c. Dorośli, pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej – 98;

Koszt realizacji programu, w zaokrągleniu do pełnych złotych, przedstawia poniższa tabela:

	ŁĄCZNE ŚRODKI	ŚRODKI Z DOTACJI	ŚRODKI WŁASNE
DOŻYWIANIE	86.887 zł	57.657 zł	29.230 zł
ZASIŁKI CELOWE	139.017 zł	111.213 zł	27.804 zł
ŁĄCZNIE	225.904 zł	168.870 zł	57.034 zł

Ogólny koszt realizacji programu i tym samym wkład własny Gminy w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się o 1.706,00 zł. Wydatki na dożywianie zmniejszyły się o 11.866,00 zł, jednak wydatki na zasiłki celowe wzrosły o 13.572,00 zł.

Wydatki MOPS na realizację zadań własnych z zakresu pomocy społecznej w latach 2019 - 2023 /w pełnych zł/:

L.p.	RODZAJ ŚWIADCZENIA	ROK 2019		ROK 2020		ROK 2021		ROK 2022		ROK 2023	
		Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń
1	Zasiłek stały	29	144 790 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 144 790	30	175 159 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 175 159	33	169 944 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 169 944	28	181 360 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 181.360	37	205 800 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 205 800
2	Zasiłek okresowy	123	159 227 śr. Własne: 2 631 śr. Rządowe: 156 596	82	157 908 śr. Własne: 1 908 śr. Rządowe: 156 000	83	165 398 śr. Własne: 1 827 śr. Rządowe: 163 571	85	188 118 śr. Własne: 907 śr. Rządowe: 187.211	154	153 781 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 153 781
3	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	24	12 343 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 12 343	25	14 895 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 14 895	24	14.354 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 14.354	27	16 206 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 16.206	28	18 484 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 18 484
4	Zasiłki celowe i celowe specjalne	189	106 130 śr. Własne: 59 369 śr. wł. EFS: 46 761	293	90 179 śr. Własne: 40 787 śr. wł. EFS: 49 392	173	80.273 śr. Własne: 42.173 śr. wł. EFS: 38.100	138	58 382 śr. Własne: 47.093 śr. wł. EFS: 11.289	233	50 100 śr. Własne: 50 100 śr. wł. EFS: 0
5	Dożywianie uczniów oraz osób potrzebujących	133	109 375 śr. Własne: 22 175 śr. Rządowe: 87 200	116	87 373 śr. Własne: 17 475 śr. Rządowe: 69 898	95	89 986 śr. Własne: 18 750 śr. Rządowe: 71 236	100	98 753 śr. Własne: 19.779 śr. Rządowe: 78.974	82	86 887 śr. Własne: 29 230 śr. Rządowe: 57 657
6	Zasiłki celowe na zakup żywności	96	105 955 śr. Własne: 21 955 śr. Rządowe: 84 000	181	140 561 śr. Własne: 31 259 śr. Rządowe: 109 302	170	134 956 śr. Własne: 26 992 śr. Rządowe: 107 964	177	125 445 śr. Własne: 25.219 śr. Rządowe: 100.226	182	139 017 śr. Własne: 27 804 śr. Rządowe: 111 213
7	Bezpłatne świadczenia zdrowotne	7	557 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 557	5	563 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 563	5	593 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 593	3	216 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 216	3	500 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 500
8	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	6	9 438 śr. Własne: 9 438 śr. Rządowe: 0	5	12 712 śr. Własne: 7 912 śr. Rządowe: 4 800	7	15 496 śr. Własne: 14 056 śr. Rządowe: 1 440	9	26 845 śr. Własne: 16.933 śr. Rządowe : 9.912	11	39 468 śr. Własne: 24 752 śr. Rządowe: 14 716
9	Odpłatność za pobyt w DPS	8	229 365 śr. Własne: 229 365 śr. Rządowe: 0	7	209 956 śr. Własne: 209 956 śr. Rządowe: 0	7	250 185 śr. Własne: 250 185 śr. Rządowe: 0	7	230 093 śr. Własne: 230.093 śr. Rządowe: 0	6	230 584 śr. Własne: 230 584 śr. Rządowe: 0
10	Prace społecznie – użyteczne	13	8 984 śr. Własne: 8 984 śr. Rządowe: 0	9	8 025 śr. Własne: 8 025 śr. Rządowe: 0	9	6 718 śr. Własne: 6 718 śr. Rządowe: 0	4	5 664 śr. Własne: 5.664 śr. Rządowe: 0	8	5 932 śr. Własne: 5 932 śr. Rządowe: 0
11	Rodziny zastępcze	6	30 510 śr. Własne: 30 510 śr. Rządowe: 0	8	30 992 śr. Własne: 30 992 śr. Rządowe: 0	8	28 634 śr. Własne: 28 634 śr. Rządowe: 0	5	19 069 śr. Własne: 19.069 śr. Rządowe: 0	9	30 113 śr. Własne: 30 113 śr. Rządowe: 0
12	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	2	14 448 śr. Własne: 14 448 śr. Rządowe: 0	0	0 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 0	1	2 696 śr. Własne: 2 696 śr. Rządowe: 0	1	9 266 śr. Własne: 9.266 śr. Rządowe: 0	1	17 828 śr. Własne: 17 828 śr. Rządowe: 0
13	Schronisko dla bezdomnych	0	3 280 śr. Własne: 3 280 śr. Rządowe: 0	0	3280 śr. Własne: 3 280 śr. Rządowe: 0	0	0 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 0	0	0 śr. Własne: 0 śr. Rządowe: 0	1	576 śr. Własne: 576 śr. Rządowe: 0

III. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Gmina Sucha Beskidzka zapewnia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze wsparcie i pomoc asystenta rodziny. W 2023 roku asystent rodziny pracował z 18 rodzinami. Asystent zatrudniony jest na umowę o pracę na pełny etat, finansowany ze środków własnych Gminy. W 2023 r. w ramach Resortowego Programu "Asystent Rodziny w 2023 r." uzyskano dofinansowanie w do wynagrodzenia asystenta w wysokości 10.739,13 zł.

Wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny wraz z pochodnymi w 2023 roku przedstawia poniższa tabela:

Wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny wraz z pochodnymi w zł, z tego:		Kwota	%
		74.042,88 zł	100
1	Finansowane z budżetu gminy	60.106,11 zł	81
2	Finansowane w ramach Programu MRPiPS	13.936,77 zł	19
2.1	W tym środki funduszu pracy	10.739,13 zł	15

Praca asystenta rodziny jest ukierunkowana w szczególności na stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich.

Adresaci wsparcia to rodziny, w których dominującym problemem są trudności opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi, zagrożone wykluczeniem społecznym, a często umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Do zadań asystenta rodziny należało m.in:

- ✓ opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- ✓ udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- ✓ udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- ✓ motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- ✓ podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

W 2023 roku Gmina ponosiła koszty związane z pobytem 9 dzieci w rodzinach zastępczych oraz 1 dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej. Łączny roczny koszt wyniósł 47.940,64 zł.

IV. Realizacja prac społecznie – użytecznych

Podobnie jak w latach poprzednich w roku 2023 w ramach prowadzonej przez Gminę Sucha Beskidzka aktywnej polityki rynku pracy, w okresie od 1 marca do 30 listopada zorganizowane zostały prace społecznie użyteczne dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Łącznie z tej formy aktywizacji w 2023 roku skorzystało 8 osób

Celem prac społecznie użytecznych jest: łagodzenie negatywnych skutków bezrobocia, wykonanie wielu prac na rzecz społeczności lokalnej, szansa dla osób skierowanych na powrót na rynek pracy (zatrudnienie), uzyskanie dochodów dzięki własnym umiejętnościom, aktywizacja bezrobotnych, mobilizacja do wyjścia z domu.

Prace społecznie użyteczne wykonywane są przez osobę bezrobotną, w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze 10 godzin tygodniowo tj. 40 godzin miesięcznie. W 2023 roku bezrobotnemu przysługiwało świadczenie w wysokości 9,50 zł za godzinę, natomiast od miesiąca czerwca 10,90 zł za godzinę.

Prace społecznie użyteczne wykonywane są na podstawie porozumienia zawartego między Starostą a Gminą. Na realizację prac społecznie użytecznych pozyskano z PUP Sucha Beskidzka środki w wysokości 8.088,60 zł (wkład własny Gminy – 5.392,40 zł).

V. Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem przemoc domowej

W 2023 roku realizowany był „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2022 – 2025”, który następnie z uwagi na nowelizację ustawy, został zastąpiony „Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2023 – 2027”, przyjęty uchwałą Rady Miasta Sucha Beskidzka nr LV/439/2023 z dnia 28 września 2023 r.

W Gminie działa powołany Zarządzeniem Burmistrza Zespół Interdyscyplinarny, którego obsługę administracyjno-techniczną prowadzi MOPS. W 2023r. założonych zostało 28 procedur Niebieskiej Karty, natomiast 6 Niebieskich Kart kontynuowanych było z poprzedniego roku. Przeprowadzono 14 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, odbyto 132 spotkania grup roboczych/diagnostyczno - pomocowych. Udzielono 295 porad, w tym podczas monitoringów sytuacji rodziny prowadzonych przez pracownika socjalnego i funkcjonariusza KPP – 181, na spotkaniach grup roboczych/diagnostyczno – pomocowych – 55, w Punkcie Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Doznających Przemocy Domowej – 58, telefonicznie – 1. Złożono do organów ścigania o podejrzeniu znęcania 5 zawiadomień do Prokuratury i 12 informacji do KPP, złożono 12 wniosków do Sądu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci oraz wysłano 2 informacje o NK. Po 5 września 2023 r., czyli od momentu powołania nowego Zespołu Interdyscyplinarnego, podjęto 16 uchwał, wydano 3 skierowania do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową oraz wysłano 2 informacje o posiadaniu dostępu do broni do KWP Kraków. Ogólnie, wsparciem objętych były 23 rodziny i 81 osób, w tym 29 dzieci.

Gmina prowadziła działania informacyjno-edukacyjne mające na celu upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy (informacja na stronie internetowej, artykuły w prasie,

rozpowszechnianie broszur, ulotek). Prowadzone było poradnictwo i wsparcie w zakresie przemocy domowej. W strukturze Ośrodka działa Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą Domową, w ramach którego cotygodniowe dyżury pełnią pracownicy socjalni, dwa razy w miesiącu – psycholog, a raz w miesiącu – pedagog. Koszt organizacji dyżurów psychologa w 2023 r. wyniósł 2.640,00 zł, a pedagoga – 1.320,00 zł. Ponadto w ramach zawartego porozumienia z powiatem suskim mieszkańcy mieli zapewniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego, pomocy psychologicznej, grupy motywacyjno – aktywizującej dla kobiet, programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, zabezpieczenia ofiar przemocy domowej w ramach hostelu, grup wsparcia dla ofiar przemocy, dostępu do całodobowego telefonu umożliwiającego kontakt z interwentem.

W 2023 roku celem podniesienia kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej zorganizowano szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych pn. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w związku z nowelizacją Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej oraz projektowanego rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Nowe wyzwania i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych” – koszt: 2.500,00 zł. Dodatkowo pracownicy brali udział w ogólnopolskiej kampanii "Niebieski Tydzień".

Ponadto na realizację programu w 2023 roku wydatkowano ze środków własnych kwotę 7.960,81 zł (w tym: dodatek specjalny wraz z pochodnymi dla pracownika socjalnego prowadzącego obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego oraz koordynującego Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie – 7.019,41 zł, zakup materiałów biurowych, wyposażenia i środków spożywczych na wspomniane wyżej szkolenie – 941,40 zł.

VI. Praca socjalna

Praca socjalna to podejmowane działania pracowników socjalnych z osobą lub rodziną. Prowadzona jest w oparciu o techniki pracy socjalnej wraz z odpowiadającymi im narzędziami, które służą zarówno wsparciu procesu pomocowego pracy socjalnej, jak i dokumentowaniu pozyskanych informacji i podjętych działań. Technikami wykorzystywanymi w tut. Ośrodku są: wywiad, analiza dokumentów oraz pozyskiwanie informacji z innych źródeł niż od klienta lub rodziny. Podstawową metodą wykorzystywaną przez pracowników socjalnych jest wywiad – nie tylko w rozumieniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, lecz pojmowanego jako rozmowa diagnozująca.

Praca socjalna to m.in. poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, załatwiania spraw alimentacyjnych i rozwodowych, kierowanie na leczenie odwykowe i uczestnictwo w grupach wsparcia, nadzór nad prawidłowością sprawowanej władzy rodzicielskiej i kierowanie do sądu wniosków o jej nieprawidłowym wypełnianiu. Pracownicy socjalni pomagali także klientom w kompletowaniu i składaniu dokumentów w celu uzyskania świadczeń emerytalno – rentowych oraz ustalenia stopnia niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, kompletowali dokumenty dla osób ubiegających się o umieszczenie w zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz schroniskach.

Wzorem lat ubiegłych pracownicy socjalni MOPS w 2023 r. kwalifikowali osoby uprawnione do korzystania z pomocy w formie żywności, która wydawana była przez Parafię Sucha Beskidzka przy współpracy Caritas w Krakowie oraz przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Suchej Beskidzkiej. W 2023 r. wydano skierowania dla 223 osób, w tym 5 obywateli Ukrainy.

Czwórka dzieci była kierowana do udziału w koloniach letnich.

Ponadto pracownicy byli zaangażowani w pracę z rodzinami uwikłanymi w przemoc domową, udzielali wsparcia, poradnictwa, brali aktywny udział w grupach roboczych i diagnostyczno – pomocowych, monitorowali rodziny, podejmowali działania interwencyjne, przeprowadzali rozmowy dyscyplinujące ze sprawcami przemocy, współpracowali z policją i innymi instytucjami pomocowymi.

Zaangażowani byli również w pracę Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez informowanie o możliwościach prawnych zobowiązania do leczenia odwykowego, kierowanie i pomoc w wypełnianiu wniosków o zobowiązanie podjęcia leczenia odwykowego. Współpracowali z Stowarzyszeniem „Pomocna Dłoń” – Poradnią Leczenia Uzależnień z siedzibą w Miejskiej Przychodni Zdrowia.

VII. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”

W 2023 r. po raz kolejny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej przystąpiono do realizacji resortowego programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. Program finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Wartość finansowania i całkowita wartość zadania była o niemal 120 tys. zł wyższa niż w roku poprzednim i wynosiła 627.549,69 zł. Celem programu było zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Program adresowany był do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (lub równoważne), które wymagały usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, a także do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Usługi asystenta w szczególności polegały na pomocy asystenta w:

- a) wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe);
- b) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- c) załatwianiu spraw urzędowych;
- d) nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
- e) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- f) wykonywaniu czynności dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do lub z placówki oświatowej, z zastrzeżeniem, że usługa asystenta na terenie szkoły może być realizowana wyłącznie w przypadku, gdy szkoła nie zapewnia tej usługi.

Zakres czynności asystenta w szczególności dotyczy:

- 1) **wsparcie w czynnościach samoobsługowych**, w tym utrzymaniu higieny osobistej i czynnościach pielęgnacyjnych: myciu głowy, myciu ciała, kąpieli, czesaniu, goleniu, obcinaniu paznokci rąk i nóg, zmianie pozycji, np. przesiadaniu się z łóżka/krzesła na wózek, ułożeniu się w łóżku, zapobieganiu powstaniu odleżyn lub odparzeń, przygotowaniu i spożywaniu posiłków i napojów, sianiu łóżka i zmianie pościeli;
- 2) **wsparcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych** (w przypadku samodzielnego zamieszkiwania): sprzątanii mieszkania, w tym urządzeń codziennego użytku i sanitarnych oraz wynoszeniu śmieci, dokonywaniu bieżących zakupów (towarzyszenie osoby niepełnosprawnej w sklepie – np. informowanie jej o lokalizacji towarów na półkach, podawanie towarów z półek, wkładanie towarów do koszyka/wózka sklepowego, niesienie koszyka (maksymalnie do 5 kg), prowadzenie wózka osoby niepełnosprawnej lub wózka sklepowego, pomoc przy kasie), myciu okien, utrzymywaniu w czystości i sprawności sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie (np. wózek, balkonik, podnośnik, kule, elektryczna szczoteczka do zębów, elektryczna golarka, etc.), praniu i prasowaniu odzieży i pościeli, ewentualnie ich oddawanie i odbiór z pralni (w obecności osoby niepełnosprawnej), podaniu dziecka do karmienia, podniesieniu, przeniesieniu lub przewinięciu go, transporcie dziecka osoby niepełnosprawnej np. odebraniu ze żłobka, przedszkola, szkoły (wyłącznie w obecności osoby niepełnosprawnej);
- 3) **wsparcie w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania**: pchanie wózka osoby niepełnosprawnej, pomoc w pokonywaniu barier architektonicznych (np. schody, krawężniki, otwieranie drzwi), pomoc w orientacji przestrzennej osobom niewidomym i słabowidzącym, pomoc we wsiadaniu do i wysiadaniu z: tramwaju, autobusu, samochodu, pociągu, asystowanie podczas podróży środkami komunikacji publicznej, w tym służącymi do transportu osób niepełnosprawnych oraz taksówkami, transport uczestnika Programu samochodem osoby niepełnosprawnej lub asystenta;
- 4) **wsparcie w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem**: wyjście na spacer, asystowanie podczas obecności osoby niepełnosprawnej w: kinie, teatrze, muzeum, restauracji, miejscu kultu religijnego, kawiarni, wydarzeniu plenerowym, etc., wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych i związanych z poszukiwaniem pracy (np. rozmowie z urzędnikiem w wypadku trudności z werbalnym komunikowaniem się, wypełnianiu formularzy), wsparcie w rozmowie z otoczeniem w wypadku trudności z werbalnym komunikowaniem się, notowanie dyktowanych przez klienta treści ręcznie i na komputerze, pomoc w zmianie ubioru i pozycji podczas: wizyt lekarskich, zabiegów rehabilitacyjnych, ćwiczeń fizjoterapeutycznych, pobytu na pływalni, wsparcie w załatwianiu spraw w punktach usługowych (w obecności osoby niepełnosprawnej)

Usługi asystenta mogły być realizowane przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Uczestnik Programu za usługi asystenta nie ponosił odpłatności.

W 2023 r. ze wsparcia w ramach Programu skorzystało 56 osób niepełnosprawnych – 41 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i 15 osób z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym. Usługi asystenta świadczyło 21 osób, które na przestrzeni roku zrealizowały 14 709,50 godzin.

	2021	2022	2023
Liczba Uczestników Programu, w tym	7	35	56
- liczba osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym	5	25	41
- liczba osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym	2	10	15

Liczba zrealizowanych godzin wsparcia	1 020	12 348	14 709,5
Liczba zatrudnionych Asystentów	1	14	21
Kwota dofinansowania	43.828,00 zł	508.776,00 zł	627.549,69 zł

Realizacja programu bez wątpienia przynosi znaczne korzyści dla dobrostanu niepełnosprawnych osób z terenu Gminy Sucha Beskidzka, ale warto podkreślić, że jest ona dla MOPS organizacyjnie dużym wyzwaniem. Rozliczona pod względem płacowym comiesięcznie była liczba osób przekraczająca o 150% standardową obsadę kadrową MOPS. Ponadto osoba pełniąca role koordynatora projektu prowadziła bieżący nadzór nad procesem rekrutacji, realizacji projektu i jego promocji. Comiesięcznie należało asystentów rozliczyć ze zrealizowanych godzin, a także z dodatkowych kosztów jak refundacja biletów, kosztów przejazdów czy zakupu środków ochrony osobistej. Pracownicy socjalni pełnili bieżącą kontrolę nad jakością i adekwatnością realizowanego wsparcia.

VIII. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa”

Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobista, stała opieka nad dzieckiem lub dorosłą osobą, których niepełnosprawność związana jest z szerokim spektrum problemów zdrowotnych prowadzących do znacznego ograniczenia samodzielności, bardzo często oznacza konieczność wsparcia w prawie każdym elemencie codziennego życia. Członkowie rodzin, opiekunowie muszą podporządkować swój dzienny rozkład zajęć wykonywaniu czynności związanych z opieką i pomocą, co najczęściej oznacza życie w warunkach ciągłego obciążenia psychofizycznego. Wiele osób w takiej sytuacji rezygnuje z udziału w życiu społecznym, zawodowym, zaniedbuje własne zdrowie czy też inne potrzeby oraz całkowicie rezygnuje z indywidualnych aspiracji.

Zaangażowanie w sprawowanie opieki często utrudnia podejmowanie innych zadań niezbędnych dla funkcjonowania rodziny i prowadzenia gospodarstwa domowego. Co więcej, kondycja zdrowotna osób sprawujących codzienną długotrwałą opiekę z czasem ulega pogorszeniu, co przekłada się na mniejszą skuteczność, a tym samym obniżenie komfortu życia osoby niepełnosprawnej oraz samego opiekuna.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

W 2023 r. wsparcie w ramach programu otrzymało 11 mieszkańców Suchoj Beskidzkiej, w łącznym wymiarze 2 023 godzin. Usługi opieki wytchnieniowej realizowało łącznie 5 osób. Całkowita wartość dofinansowania z Funduszu Solidarnościowego wyniosła 77.247,66 zł.

	2022	2023
Liczba Uczestników Programu, w tym	5	11

Liczba zrealizowanych godzin wsparcia	1 020	2 023
Liczba zatrudnionych osób	2	5
Kwota dofinansowania	40.800,00 zł	77.247,66 zł

IX. Realizacja Programu „Opieka 75+”

Organizowanie oraz świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, finansowanym ze środków własnych gminy. Jest to forma wspierania osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Głównym celem usług opiekuńczych jest pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, świadczenie opieki higienicznej lub pielęgnacji zaleconej przez lekarza oraz zapewnienie – w miarę możliwości ośrodka pomocy społecznej – kontaktów z otoczeniem.

Celem programu było wsparcie finansowe gmin do 60 tys. mieszkańców w realizacji tegoż zadania. Konieczność udzielania wsparcia finansowego gminom w ww. zakresie wynika z coraz bardziej zauważalnych i postępujących procesów demograficznych, prowadzących do starzenia się społeczeństwa.

W ramach programu wsparcie finansowe otrzymano na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji celowej z budżetu państwa wyniosła 44,29% kosztów realizacji zadania, t.j. 14.716,00 zł. Dzięki udziałowi w programie uzyskano możliwość objęcia usługami opiekuńczymi 7 dodatkowych osób w wieku 75 lat i więcej.

X. Prowadzenie mieszkania chronionego (obecnie wspomaganego)

Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym. Jest to forma pomocy społecznej przygotowująca pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

Mieszkanie chronione wspierane przeznaczone jest dla osoby niepełnosprawnej, w szczególności osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi lub osoby w podeszłym wieku albo przewlekle chorej. W mieszkaniu chronionym wspieranym zapewnia się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Decyzję o skierowaniu do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym wydaje się na czas określony. W stosunku do osób, które posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu

niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach w stosunku do innych osób, może być wydana decyzja o skierowaniu do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym wspieranym na czas nieokreślony.

Z uwagi na konieczność dostosowania mieszkania chronionego do potrzeb osób niepełnosprawnych, lokalizacja mieszkania została przeniesiona z ul. Kościelnej do świeżo wyremontowanego lokalu przy ul. Makowskiej 24. W 2023 r. w mieszkaniu chronionym przebywała jedna osoba, a koszt jego utrzymania wyniósł 1.840,38 zł.

Na chwilę obecną, z uwagi na nowelizację ustawy o pomocy społecznej mieszkanie chronione wspierane zostało Zarządzeniem Burmistrza Miasta przekształcone w mieszkanie wspomagane.

XI. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i wychowawczych

Zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 674 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko w wieku do ukończenia 16 lat legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, lub dziecko starsze w wieku do 25 lat legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje wówczas, jeżeli dochód rodziny na osobę nie przekracza 764 zł.

Kwoty zasiłków rodzinnych i dodatków obrazuje poniższa tabela.

Zasiłek rodzinny	Wyszczególnienie		Kwota
Okres obowiązywania od 01.11.2016 do nadal	na dziecko do ukończenia 5 roku życia		95 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia		124 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia		135 zł
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:		Kwota	Okres pobierania
urodzenia dziecka		1 000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego		400 zł	Miesięcznie
samotnego wychowania dziecka		193 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 386zł na wszystkie dzieci
rozpoczęcia roku szkolnego		100 zł	jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania		113 zł lub 69 zł	miesięcznie, pobierany przez 10 m-cy (wrzesień - czerwiec)
wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej		95 zł	miesięcznie na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dla dziecka niepełnosprawnego		do 5 roku życia 90 zł	Miesięcznie
		od 5 roku życia 110 zł	

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie która ukończyła 75 lat, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny wynosi 215,84 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- ✓ matce albo ojcu,
- ✓ opiekunowi faktycznemu dziecka,
- ✓ osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ✓ innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- ✓ osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:
  - rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - nie ma osób o których mowa w pkt. 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie to przysługuje bez względu na dochód i w 2023 r. wzrosło do wysokości 2.458,00 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy wprowadzony od 01.01.2013 r. przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764 zł netto. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 620 zł miesięcznie.

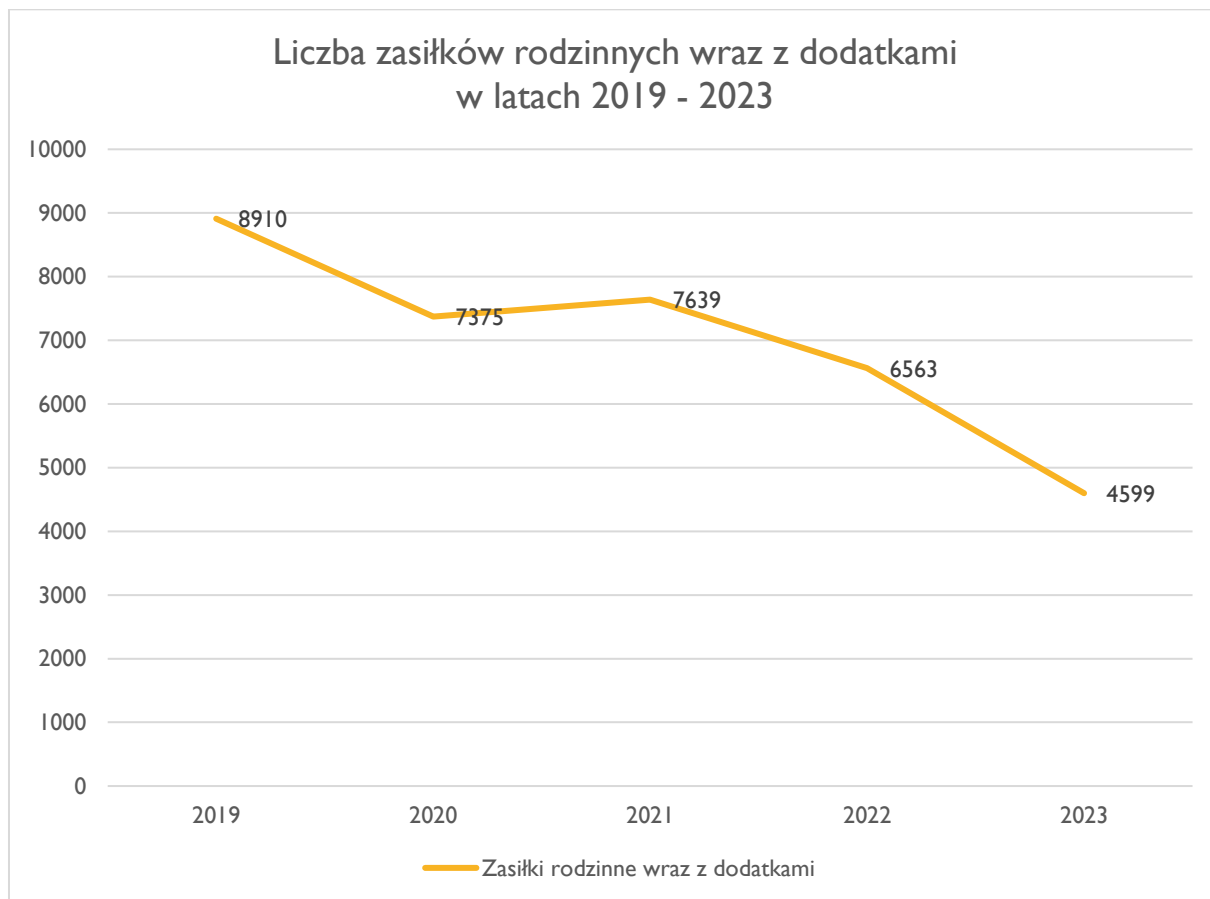
Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i wynosi 620,00 zł miesięcznie.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego i wynosi 1.000,00 zł miesięcznie.

Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

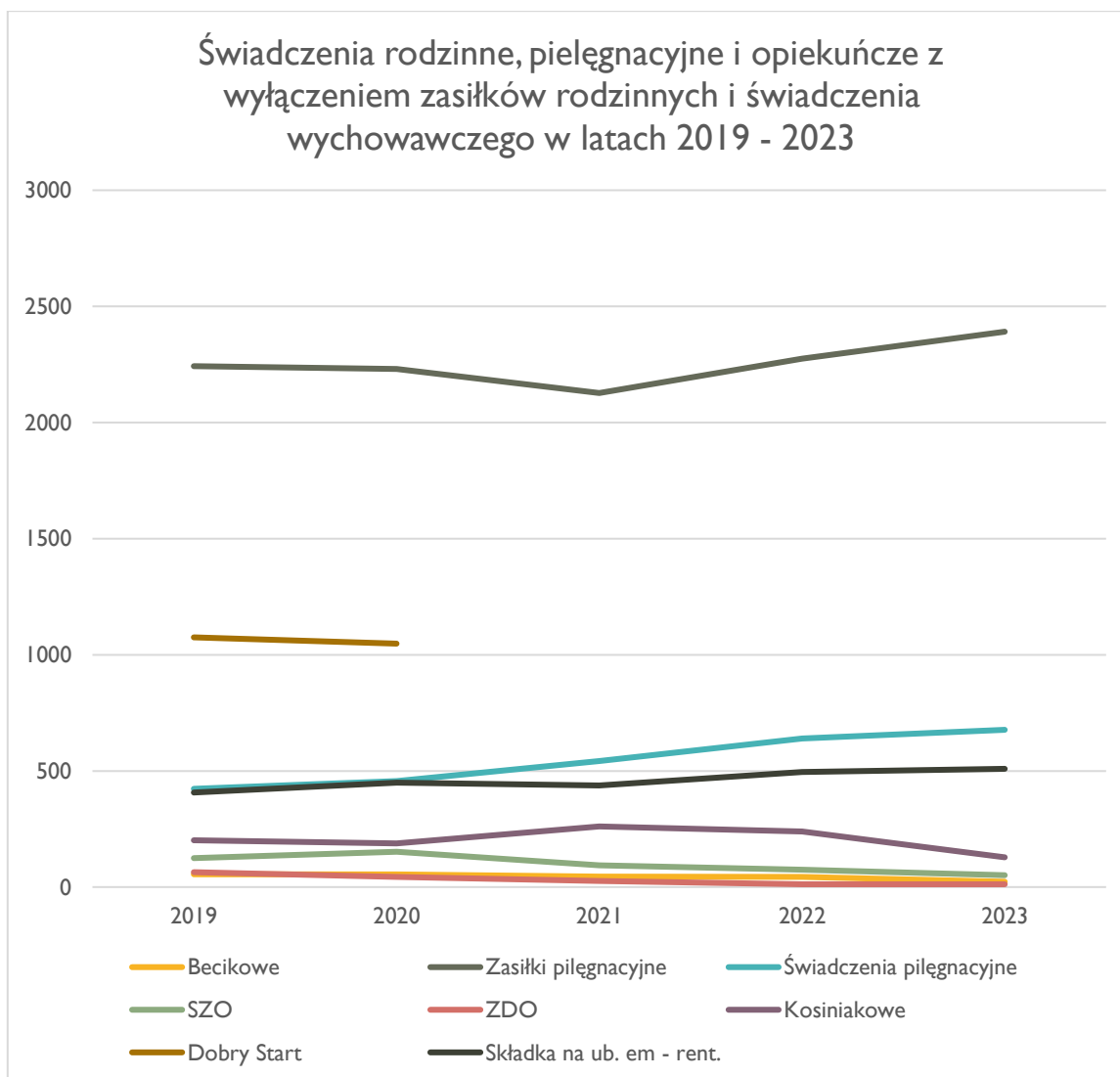
Realizacja świadczenia wychowawczego od czerwca 2022 r. została przeniesiona do ZUS, podobnie jak w 2021 r. realizacja świadczenia Dobry Start 300+.

Zestawienie świadczeń rodzinnych i wychowawczych /w pełnych zł/ w latach 2019 – 2023 (z uwzględnieniem świadczeń wypłacanych w 2022 r. i 2023 r. dla obywateli Ukrainy) przedstawiają poniższe tabele:

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2019		ROK 2020		ROK 2021		ROK 2022		ROK 2023	
		Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ	Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ	Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ	Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ	Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ
1	1. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – ogółem	8 910	1 073 335	7 375	919 745	7 639	919 081	6 563	778 215	4 881	556 430
2	1.1. Zasiłki rodzinne	6 389	719 629	5 189	603 428	5 473	622 081	4 557	517 899	3 335	372 860
3	1.2. Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	2 521	353 706	2 186	316 317	2 291	308 062	2 006	260 317	1 546	183 570
4	• Urodzenia dziecka	25	23 220	26	25 107	25	24 131	17	14 605	4	4 000
6	• Samotnego wychowywania dziecka	231	44 416	185	35 358	165	31 014	211	41 683	162	32 967
7	• Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	380	38 965	389	40 299	422	43 785	426	43 969	378	38 478
8	• Wychowania w rodzinie wielodzietnej	1 143	104 203	937	87 634	1 069	96 336	903	83 999	702	64 132
9	• Rozpoczęcia roku szkolnego	356	33 660	316	30 500	327	31 080	269	25 813	198	18 545
10	• Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	133	13 488	78	6 569	89	7 815	62	5 070	44	3 881

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2019		ROK 2020		ROK 2021		ROK 2022		ROK 2023	
		Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ	Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ	Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ	Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ	Liczba świad.	KWOTA ŚWIADCZEŃ
11	2. Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	55	55 000	54	54 000	45	45 000	44	44 000	23	23 000
12	3. Zasiłki pielęgnacyjne	2243	425 405	2230	481 291	2 127	459 092	2 275	491 036	2391	516 073
13	4. Świadczenia pielęgnacyjne	423	632 998	456	790 820	542	1 053 522	640	1 347 827	677	1 651 517
14	5. Specjalne zasiłki opiekuńcze	125	77 460	152	92 201	94	63 240	75	47 740	51	31 620
15	6. Zasiłki dla opiekuna	64	39 577	43	26 620	26	15 940	12	7 440	12	7 440
16	7. Świadczenia wychowawcze	14054	6 998 785	17910	8 927 686	18 132	9 014 215	7 504	3 740 148	29	14 500
17	8. Świadczenie rodzicielskie	201	176 732	188	172 492	261	237 875	239	219 820	128	119 173
18	9. Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe	407	145 495	450	176 094	438	200.904	495	257 525	509	310 381
19	10. Dobry Start	1075	321 900	1048	313 800	x	x	x	x	x	x

XII. Realizacja zadań z zakresu Funduszu Alimentacyjnego

Fundusz alimentacyjny

Prawo do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego mają rodziny, w których dochód w przeliczeniu na osobę nie przekracza 1.209,00 zł netto. Świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną.

Wydatki na fundusz alimentacyjny obrazuje poniższa tabela:

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Kwota świadczeń	230.100,00	245.349,38	307.528,40	292.179,49	194.979,73
Liczba osób	47	47	57	41	32
Liczba świadczeń	569	590	708	671	419

Działania podejmowane w stosunku do dłużników alimentacyjnych

Prowadząc postępowanie zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wzywano dłużników alimentacyjnych na wywiad w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, a także w celu odebrania od niego oświadczenia majątkowego. Tutejszy organ przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, pochodzące z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego, a także informacje pochodzące z rodzinnego wywiadu środowiskowego. W stosunku do wszystkich dłużników zostały wystosowane do komorników wnioski o przyłączenie do postępowań egzekucyjnych.

W przypadku gdy dłużnicy alimentacyjni nie mogą wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, tutejszy organ zobowiązuje ich do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny oraz informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników.

W sytuacji w której dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, złożony zostaje wniosek o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

Na podstawie art. 6 cyt. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, tutejszy organ informuje organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego.

Do biura informacji gospodarczej przekazywane są informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust. Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Liczba dłużników alimentacyjnych	W tym dłużnicy zamieszkali na terenie Gminy Sucha B.	Ogólna kwota zadłużenia	Kwota zwrotu w roku 2023	Kwota przekazana do budżetu Państwa	Dochód Gminy
83	43	5.193.883,35	57.959,81	52.330,15	5.629,66

Wyżej wymieniona ogólna kwota zadłużenia dotyczy świadczeń wypłacanych od 2005 roku w ramach świadczeń z FA oraz zaliczki alimentacyjnej.

Zwroty Dłużników Alimentacyjnych przedstawia poniższa tabela:

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Kwota zwrotu w tym:	133.586,66	83.023,73	80.441,63	102.770,34	57.959,81
- dochód Gminy	41.207,40	19.945,36	18.200,66	26.496,38	5.629,66

XIII. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

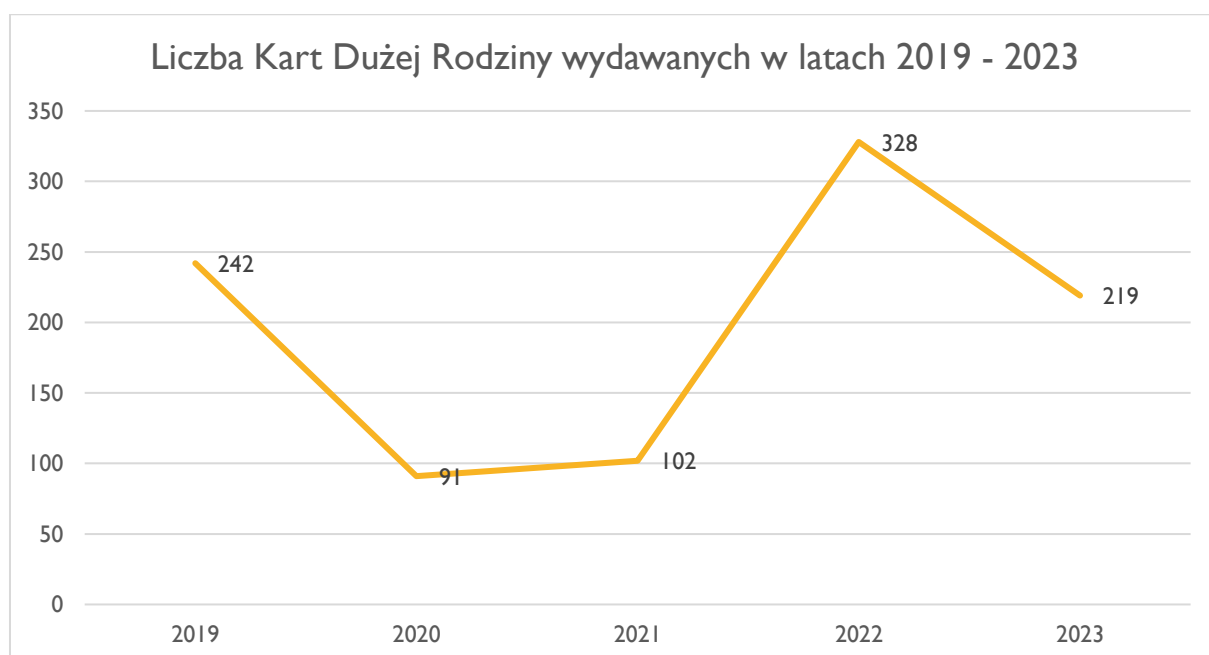
Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Karta przysługuje niezależnie od dochodu. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci powyżej 18 roku życia legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności na okres ważności orzeczenia. Dotyczy to także rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Ważne jest, aby w chwili składania wniosku rodzina spełniała ww. warunki. Jeśli w chwili składania wniosku rodzic (rodzice) nie mają na utrzymaniu co najmniej trojga dzieci spełniających wymienione wyżej warunki (uczących się do 25 roku życia), Karta Dużej Rodziny przysługuje jedynie rodzicowi (rodzicom) lub małżonkowi rodzica.

Karta oraz jej duplikat są przyznawane i wydawane na wniosek członka rodziny wielodzietnej. Wniosek o przyznanie Karty lub wydanie jej duplikatu składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej.

Posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Karta Dużej Rodziny dostępna jest w dwóch formach: tradycyjnej (tj. plastikowej) i elektronicznej (tj. na urządzeniach mobilnych).

W 2023 r. popularność Karty Dużej Rodziny była wciąż wysoka z uwagi na dodatkowe benefity wprowadzone w związku z trudną sytuacją gospodarczą w kraju, wywołana kryzysem związanym z agresją zbrojną Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Posiadacze Karty mogli przykładowo liczyć na zniżki na stacjach benzynowych. Dodatkowo dla osób posiadających Kartę Dużej Rodziny zwiększony jest limit kilowatów, które w 2023 r. można zakupić w niezmięnionej cenie prądu, z 2 tys. na 3 tys.

W 2023 roku przyznano 219 kart uprawniających do korzystania z systemu zniżek dla rodzin 3+.

XIV. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" wprowadziła wsparcie finansowe w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego „Za życiem”. Podstawowym warunkiem umożliwiającym przyznanie świadczenia jest posiadanie zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednorazowe świadczenie „Za życiem” w wysokości 4 000 zł przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód rodziny.

Podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Wymóg legitymowania się zaświadczeniem o pozostawaniu pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu, nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia, nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

W 2023 r. MOPS Sucha Beskidzka wypłacił jedno jednorazowe świadczenie „Za życiem”.

XV. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

O **dodatek mieszkaniowy** mogą ubiegać się:

- ✓ najemcy oraz podnajemcy lokali mieszkalnych,
- ✓ osoby zamieszkujące w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- ✓ osoby zajmujące lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właściciele samodzielnych lokali mieszkalnych,
- ✓ inne osoby mające tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszące wydatki związane z jego zajmowaniem,
- ✓ osoby zajmujące lokal mieszkalny bez tytułu prawnego oczekujące na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie: jednoosobowym - 40%, wieloosobowym - 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje do normatywnej powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, która wynosi:

- ✓ 35m² dla 1 osoby
- ✓ 40m² dla 2 osób
- ✓ 45m² dla 3 osób
- ✓ 55m² dla 4 osób
- ✓ 70 m² dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób, dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnią lokalu mieszkalnego o 5 m².

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Za odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej uważa się osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Realizację zadań w latach 2019 – 2023 przedstawia poniższa tabela:

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba rodzin	Kwota	Liczba rodzin	Kwota	Liczba rodzin	Kwota	Liczba rodzin	Kwota	Liczba rodzin	Kwota
Dodatki mieszkaniowe	27	39.850,01 zł	22	37.626,53 zł	31	64.354,18 zł	47	92.931,16 zł	45	122 184,79 zł
Dodatki energetyczne	7	759,78 zł	7	930,89 zł	8	1.071,54 zł	7	376,12 zł	0	0

W powyższej tabeli zaobserwować można w odniesieniu do roku 2022 spadek kwoty wypłacanych dodatków energetycznych oraz znaczący wzrost w latach 2021 – 2022 w zakresie wypłacanych dodatków mieszkaniowych.

W roku 2022, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, przyjmowanie nowych wniosków o dodatek energetyczny zostało wstrzymane. Realizowane były wyłącznie wypłaty w ramach wniosków złożonych jeszcze w 2021 r.

Natomiast bezpośrednią przyczyną wzrostu wypłacanych dodatków mieszkaniowych są zmiany przepisów ustawy, które weszły w życie od 1 lipca 2021 r. Zostały one przewidziane ustawą z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa. Należy pamiętać, iż dodatki mieszkaniowe przyznawane są na okres 6 miesięcy, dlatego zmiany prawne mogą w przypadku niektórych osób zafunkcjonować z opóźnieniem. Najważniejsze zmiany mające wpływ na wysokość wypłacanych dodatków mieszkaniowych oraz ich dostępność dla szerszej grupy świadczeniobiorców to m.in.:

- przyjęcie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej jako podstawy ustalenia progu dochodowego, zamiast dotychczasowego wskaźnika, tj. kwoty najniższej emerytury;
- zmiana definicji dochodu - za dochód uważa się obecnie dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

XVI. Stypendia i zasiłki szkolne

W oparciu o Ustawę o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku oraz w oparciu o regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Sucha Beskidzka uchwalony przez Radę Miasta w Suchoj Beskidzkiej z dnia 28 czerwca 2019 roku, udzielana jest pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych.

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. Wysokość stypendium szkolnego wynosi od 124,00 zł do 186,00 zł miesięcznie, ustalana jest na podstawie regulaminu i może być wypłacona od jednego do dziesięciu miesięcy w danym roku szkolnym. Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne nie może przekroczyć 600 zł netto na osobę w rodzinie. Wysokość ww. kwoty wyliczana jest na podstawie ustawy o pomocy społecznej i wskazana jest w art. 90d ust. 7 ustawy o systemie oświaty. Termin składania wniosków o pomoc w formie stypendium szkolnego upływa z dniem 15 września.

Zasiłek szkolny przysługuje uczniom, którzy znajdują się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

W 2023 roku udzielono pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie przyznanych stypendiów szkolnych. Wypłacono stypendia szkolne dla 45 uczniów z 16 rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

W 2023 r. dokonano dwóch wypłat dotyczących stypendiów szkolnych: w czerwcu 2023 r. za rok szkolny 2022/2023 za okres od stycznia do czerwca oraz w grudniu 2023 za rok szkolny 2023/2024 za okres od września do grudnia. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 22.128,18 zł, z czego dotacja wynosiła 17.702,54 zł, wkład własny Gminy 4.425,64 zł. Dodatkowo wypłacone zostały stypendia szkolne dla 2 uczniów z Ukrainy przebywających na terenie Gminy Sucha Beskidzka, w łącznej wysokości 1.488,00 zł.

W ubiegłym roku nie wypłacano zasiłków szkolnych.

XVII. Wsparcie realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki niskoemisyjnej

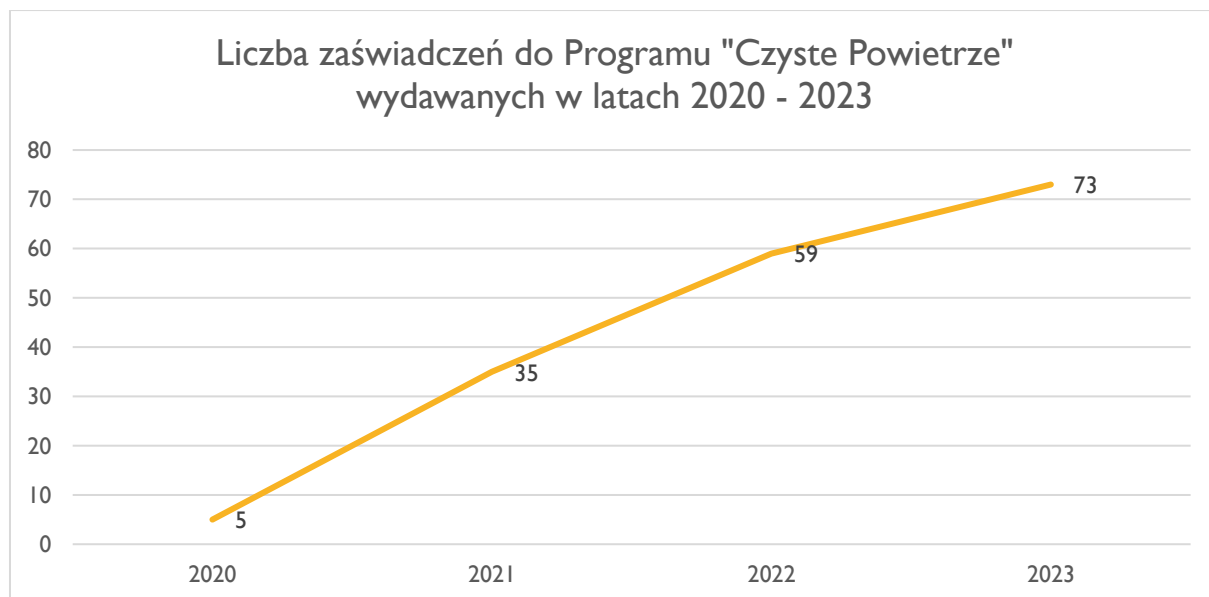
Wydawanie zaświadczeń do programu „Czyste Powietrze”

Pracownicy MOPS zostali upoważnieni przez Burmistrza Miasta do wydawania zaświadczeń, o których mowa w art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej, po raz pierwszy w 2020 r. Następnie, w kwietniu 2022 r., na skutek zmian w programie „Czyste Powietrze”, wydane zostało dodatkowe upoważnienie dla kierownika MOPS do wydawania zaświadczeń dla osób mających ustalone prawo do otrzymywania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, zawierających wskazanie rodzaju zasiłku oraz okresu, na który został przyznany. Posiadanie w/w zaświadczenia przez osobę fizyczną uprawnia do złożenia wniosku o przyznanie najwyższego poziomu dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w ramach cz. 3 Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach o którym mowa w art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.), w celu złożenia go z wnioskiem o podwyższony poziom dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych przez członków gospodarstwa domowego wnioskodawcy, w:

- przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca danego roku;
- ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia danego roku.

W 2023 r. wydano 73 zaświadczenia do programu „Czyste Powietrze”.

XVIII. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa

Obywatele Ukrainy i inne osoby wymienione w art. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, objęte zakresem podmiotowym tejże ustawy, są uprawnione do określonych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

Część z tychże świadczeń realizowana jest przez inne niż MOPS jednostki publiczne. Przykładowo obsługą świadczeń Dobry Start, Rodzinny Kapitał Opiekuńczy, Świadczenie wychowawcze 500+ czy zasiłek opiekuńczy zajmuje się ZUS. Pomocą obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością finansowaną z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zajmuje się PCPR, a bezpłatny dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej realizują placówki POZ. Kwestia legalizacji pobytów, nadawania numerów PESEL realizowana jest przez USC.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej angażował się w zbiórki i dystrybucję pomocy rzeczowej dla obywateli Ukrainy, w szczególności w partnerstwie z Caritas Polska. Dodatkowo na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, w 2022 r. również realizował szereg dodatkowych zadań, których syntetyczny opis znajduje się poniżej:

Świadczenie pieniężne z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy

Art. 13: Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Świadczenie wypłacane było w wysokości 40 zł za osobodzień, co poprzedza złożenie wniosku w Referacie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Sucha Beskidzka oraz wspólna z pracownikiem socjalnym oraz pracownikiem RPS weryfikacja warunków zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy.

Realizacja zadania finansowana była z Funduszu Pomocy. W 2023 r. wypłacono 144.040,00 zł w ramach 3.273 osobodni dla 6 wnioskodawców, zapewniając w ten sposób zakwaterowanie i wyżywienie dla 13 obywateli Ukrainy.

Wg stanu prawnego na dzień złożenia sprawozdania art. 13 ustawy został uchylony.

Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł

Art. 31: Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

W 2023 r. pracownicy MOPS przyjęli i zrealizowali wnioski na jednorazowe świadczenie pieniężne dla 40 obywateli Ukrainy na łączną kwotę 12.000,00 zł. Realizacja zadania również finansowana była ze środków Funduszu Pomocy.

Wg stanu prawnego na dzień złożenia sprawozdania art. 31 ustawy został uchylony.

Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego

Art. 25: Małoletniego obywatela Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy. Opiekun tymczasowy, o ile przy jego ustanowieniu nie określono inaczej zakresu jego praw i obowiązków, jest upoważniony do reprezentowania małoletniego oraz sprawowania pieczy nad jego osobą i majątkiem. Opiekun tymczasowy powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego we wszelkich ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub majątku małoletniego. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń rodzinnych

Art. 26: Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, przysługuje prawo do: 1) świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (...);

Opis poszczególnych świadczeń znajduje się w rozdziale XII. Na wniosek obywateli Ukrainy dział świadczeń rodzinnych MOPS Sucha Beskidzka przyznawał pomoc w formie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami z tytułu urodzenia dziecka, samotnego wychowywania dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego oraz wychowywania w rodzinie wielodzietnej. Dodatkowo obywatele Ukrainy korzystali z zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń rodzicielskich. W 2023 r. wypłacono 430 świadczenia dla 25 osób w tym:

- Świadczenia rodzinne – 50.621,98 zł
- Świadczenia rodzicielskie – 35.766,80 zł

XIX. Realizacja ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym

Dodatek węglowy w wysokości 3.000,00 zł przysługiwał gospodarstwom domowym, bez względu na dochód, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać do 30 listopada 2022 r. Ostatecznie do MOPS wpłynęło 1486 wniosków o wypłatę dodatku węglowego, z czego w 2022 r. pozytywnie zweryfikowano i wypłacono 1 108, na łączną kwotę 3.324.000,00 zł. Częściowo realizacja ustawy została przesunięta na rok 2023, w którym wypłacono 25 wniosków na łączną kwotę 75.000,00 zł

XX. Realizacja ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła wynosił:

- 3 000 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym albo innym rodzajem biomasy z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 2 000 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy;
- 1 000 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 500 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG.

Powyższe źródła ciepła również musiały być zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Wnioski i w tym przypadku można było składać do 30 listopada 2022 r. Ostatecznie do MOPS wpłynęły 342 wnioski, z czego w 2022 r. pozytywnie zweryfikowano i wypłacono 318, na łączną kwotę 749.000,00 zł. Częściowo realizacja ustawy została przesunięta na rok 2023, w którym wypłacono 6 wniosków na łączną kwotę 14.000,00 zł.

XXI. Realizacja ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej

Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, wprowadziła możliwość uzyskania wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych, które jako główne źródło ogrzewania wykorzystują energię elektryczną.

Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi 1000 zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1500 zł. Aby uzyskać dodatek elektryczny w podwyższonej kwocie, do wniosku należało dołączyć rozliczenie z przedsiębiorstwem energetycznym, potwierdzające zużycie energii elektrycznej w 2021 r. przekraczające 5 MWh. Kolejnym warunkiem koniecznym do otrzymania dodatku elektrycznego jest uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB). Dodatek elektryczny nie przysługuje gospodarstwom domowym, które posiadają mikroinstalację OZE, której produkcja jest rozliczana zgodnie z ustawą o OZE.

W roku 2023 r. wypłacono 21 wniosków na łączną kwotę 27.000,00 zł.

XXII. Realizacja ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w pierwszej połowie 2023 r. zaangażowany był również w dystrybucję węgla dla gospodarstw domowych przez Gminę Sucha Beskidzka.

Na podstawie ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych Gmina Sucha Beskidzka zawarła umowę ze spółką Tauron Wydobycie. Zgodnie z umową gmina zakupuje węgiel kamienny w asortymencie groszek Jaret II, orzech lub kostka, z polskiej kopalni Janina po cenie 1.500,00 zł. Po doliczeniu kosztów transportu węgiel po cenie 1.700,00 zł za tonę sprzedawany jest uprawnionym mieszkańcom Suchoj Beskidzkiej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zajmował się w pierwszej kolejności weryfikacją uprawnień wnioskodawców do zakupu węgla w preferencyjnej cenie. Zgodnie z ustawą uprawnione były te gospodarstwa, które pobrały dodatek węglowy lub spełniały warunki przyznania dodatku węglowego. Po przeprowadzonej weryfikacji pracownicy MOPS kontaktowali się z wnioskodawcami, przekazywali stosowne informacje o procedurze zakupu, odpowiadali na pojawiające się pytania.

W 2023 r. pracownicy MOPS przy współpracy z Biurem Obsług Mieszkańców oraz Sekretarzem Miasta przyjęli 237 wniosków o zakup preferencyjny paliwa stałego oraz zorganizowali sprzedaż niespełna 500 ton węgla dla mieszkańców Suchoj Beskidzkiej.

XXIII. Realizacja ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu

Refundacja podatku VAT obowiązuje za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. oraz od dnia 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. Można się o nią ubiegać po otrzymaniu i opłaceniu pierwszej faktury za paliwo gazowe. Refundacji podlega VAT od paliw gazowych tj. gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy (art.3 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne).

O refundację podatku VAT mogą się ubiegać osoby, które używają paliw gazowych do celów grzewczych i poniosły koszty zakupu tego paliwa. Wnioskodawcą zatem musi być osoba, która faktycznie poniosła koszty wynikające z faktury i zawarła umowę sprzedaży paliw gazowych. Prawo do refundacji przysługuje pod warunkiem spełnienia przez gospodarstwo domowe kryterium dochodowego wynoszącego 2100 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego i 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. Korzystanie z gazu do ogrzewania domu czy mieszkania musi potwierdzić wpis do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Wpis winien być dokonany do 21 grudnia 2022 r. lub po tym dniu w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do CEEB.

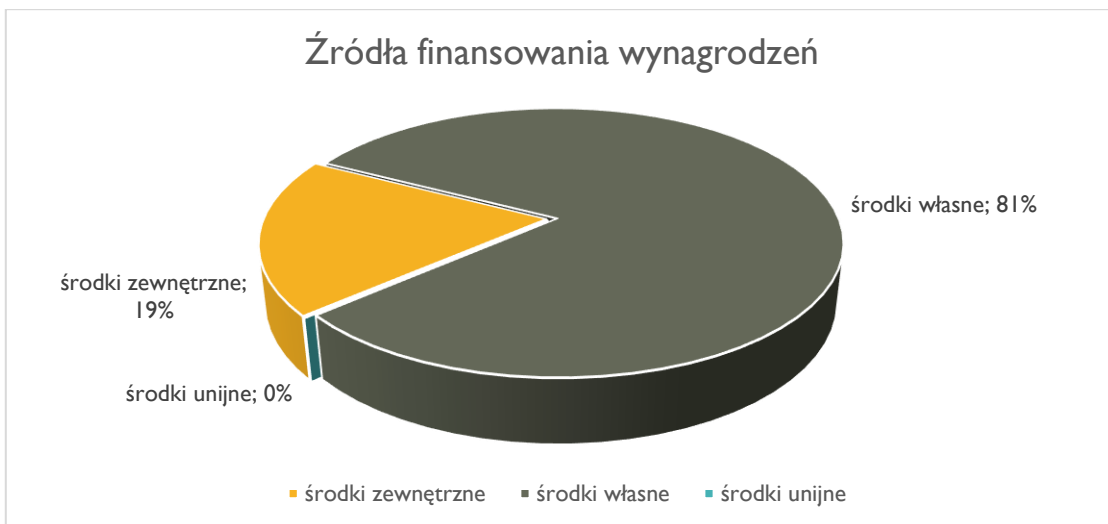
W 2023 r. zrealizowano 26 wniosków na łączną kwotę 9.664,65 zł. Zadanie kontynuowane w 2024r.

XXIV. Zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej

Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2023 r. wynosił 13 etatów, co zaprezentowano w poniższej tabeli:

Nazwa komórki organizacyjnej		Liczba zatrudnionych osób	Wymiar zatrudnienia (etaty)
Kierownik		1	1
Dział Finansowo- Księgowy		2	2
Dział Świadczeń Rodzinnych		3	2,75
Dział Pomocy Społecznej	Pracownicy socjalni rejonowi	5	4,5
	Aspirant pracy socjalnej	1	1
Asystent rodziny		1	1
łącznie		13	12,25

Mając na uwadze znaczne zmniejszenie budżetu MOPS, w połowie 2023 r. zlikwidowane zostało samodzielne stanowisko starszego inspektora, a dodatkowo jeden z pracowników socjalnych zmniejszył wymiar zatrudnienia do ½ etatu. Tym samym, wymiar zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej jest dostosowany do wielkości gminy i spełnia wszelkie ustawowe wymogi.

Powyższy wykres wskazuje źródła finansowania wynagrodzeń pracowników MOPS w ujęciu procentowym. Struktura ta w roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 uległa zmianie. Zmniejszony został udział środków zewnętrznych (w 2022 r. było to 29%), kosztem wzrostu procentowego udziału środków własnych. Ponadto ze względu na zakończenie projektu unijnego w 2023r. udział środków unijnych wyniósł 0 % (w 2022 r. było to 5%).

Celem stałego podnoszenia jakości świadczonych przez MOPS usług z uwagi na zmieniające się przepisy prawne oraz dodatkowe zadania nakładane na Ośrodek konieczne jest stale podnoszenie kwalifikacji przez kadrę Ośrodka. W roku 2023 pracownicy brali udział w licznych szkoleniach. Część szkoleń była bezpłatna organizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie. Dodatkowo pracownicy socjalni brali udział w darmowych szkoleniach organizowanych w ramach programu doskonalenia kadr pomocy społecznej przez Uczelnię Korczaka. Kierownik jednostki regularnie brała udział w spotkaniach Małopolskiego Forum Pomocy Społecznej.

XXV. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dysponował budżetem o łącznej kwocie 6.040.901,09 zł z czego 4.558.554,30 zł to środki zewnętrzne, a pozostała kwota stanowiła środki własne Gminy Sucha Beskidzka.

Na środki zewnętrzne składa się dotacja z budżetu wojewody małopolskiego oraz środki pozyskane w ramach Programów i Projektów. W stosunku do roku 2022 budżet zmalał o 40,48 %, co wynika m.in. z faktu, iż bieżąca obsługa świadczenia wychowawczego 500+ została już w całości przeniesiona do ZUS, a także realizacja dodatków węglowych i im podobnych, była w 2023 r. zakrojona na znacznie mniejszą skalę w porównaniu z rokiem 2022.

W latach 2019 - 2023 r. budżet MOPS wyniósł /w zł/:

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w 2019 r.	Wydatki w 2020 r.	Wydatki w 2021 r.	Wydatki w 2022 r.	Wydatki w 2023 r.	
1.	Środki własne	1.044.065,28	969.796,24	1.042.379,10	1.196.205,14	1.482.346,79	
2.	Środki zewnętrzne	11.015.139,18	13.046.281,72	13.151.515,33	13.632.031,88	4.558.554,30	
3.	Środki EFS	Ogółem	236.272,89	238.053,64	408.952,60	94.698,67	0,00
		Dotacja	189.511,89	188.661,64	370.852,60	83.409,19	0,00
		Środki własne	46.761,00	49.392,00	38.100,00	11.289,48	0,00
Budżet ogółem		12.295.477,35	14.254.131,60	14.602.847,03	14.922.935,69	6.040.901,09	

ŚRODKI ZEWNĘTRZNE: Wydatki w latach 2019 - 2023 /w zł/

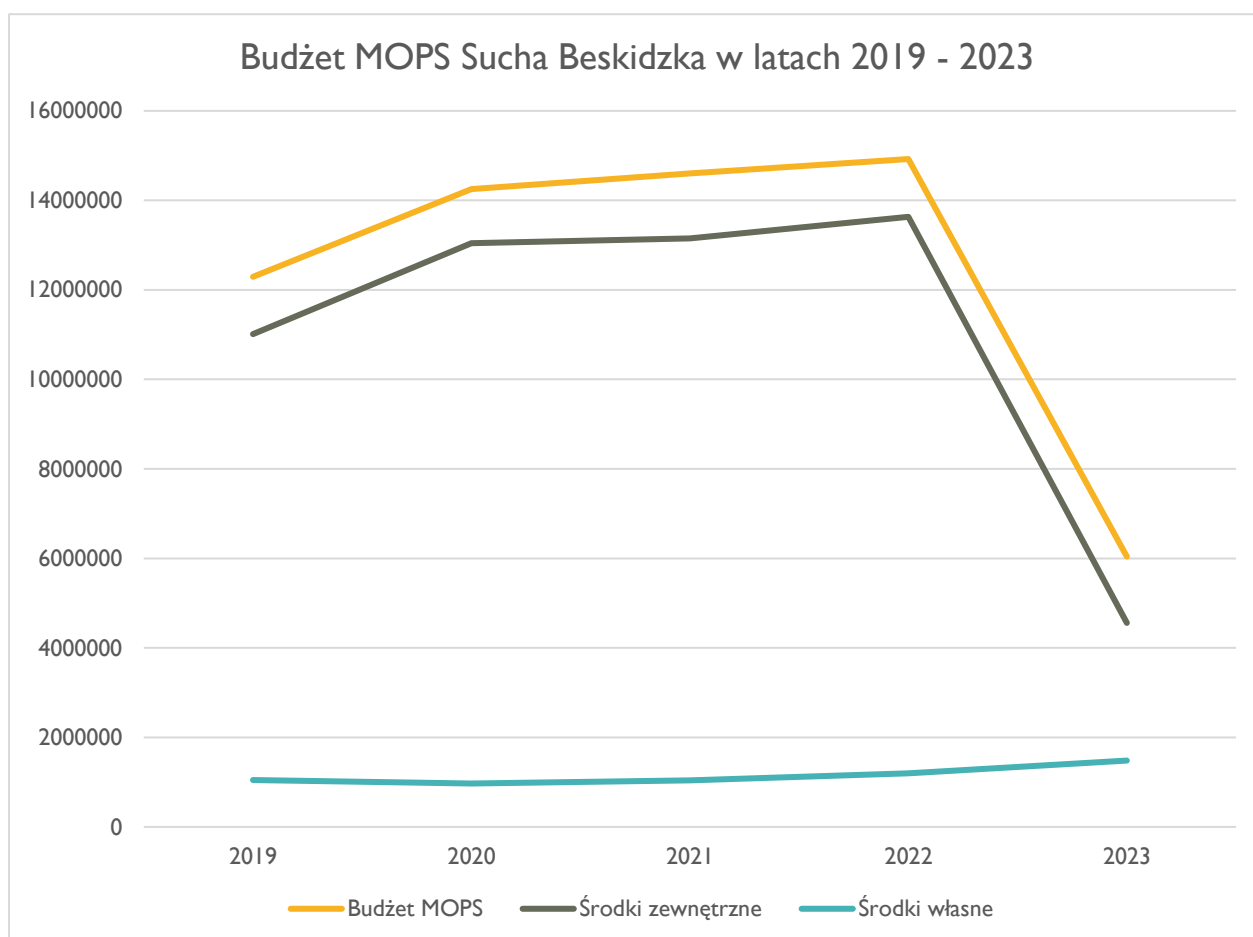
Lp.	Rozdział zadania	Wykonanie w 2019 r.	Wykonanie w 2020 r.	Wykonanie w 2021 r.	Wykonanie w 2022 r.	Wykonanie w 2023 r.
1	Ochrona zdrowia	557,00	563,00	593,00	216,00	500,00
2	Wspieranie rodziny wraz ze środkami Funduszu Pracy	15.842,00	1.700,00	2.000,00	3.000,00	10.739,13
3	Świadczenia „Dobry Start”	332.660,00	324.270,00	0,00	0,00	0,00
4	Świadczenia wychowawcze	7.091.891,13	9.004.221,20	9.091.492,38	3.752.531,55	16.500,00
5	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2.943.494,79	3.045.415,59	3.382.306,66	3.514.677,29	3.422.808,63
6	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	38.199,01	38.132,43	47.906,87	61.307,61	82.344,74
7	Zasiłki i pomoc w naturze /zas. okresowe/	156.596,00	156.000,00	163.571,00	187.211,00	153.780,86
8	Dodatki energetyczne	759,78	949,51	1.092,97	383,64	0,00
9	Zasiłki stałe	144.790,25	175.159,14	169.943,89	181.359,92	205.800,05
10	Ośrodki Pomocy Społecznej	91.156,00	90.127,00	88.218,00	88.761,00	100.708,00
11	Specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi opiekuńcze współfinansowane z programu „Opieka 75+”	0,00	4.800,00	1.440,00	9.912,00	14.716,00
12	Dożywianie	171.200,00	179.200,00	179.200,00	179.200,00	168.870,00
13	Stypendia dla uczniów	27.217,02	25.473,64	23.249,34	19.336,55	17.702,54
14	Pozostała działalność (w tym: Karta Dużej Rodziny)	776,20	270,21	501,22	2.746,00	2.304,00
15	Dodatki osłonowe	0,00	0,00	0,00	672.751,40	0,00
16	Fundusz Pomocy obywatelom Ukrainy	0,00	0,00	0,00	804.177,92	233.602,41
17	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 (dodatki węglowe oraz do innych źródeł ciepła)	0,00	0,00	0,00	4.154.460,00	128.177,94
Razem:		11.015.139,18	13.046.281,72	13.151.515,33	13.632.031,88	4.558.554,30

ŚRODKI EFS: Wydatki w latach 2019 - 2023 oraz plan budżetu na 2023 rok /w zł/

Lp.	Rozdział zadania	Wykonanie w 2019 r.	Wykonanie w 2020 r.	Wykonanie w 2021 r.	Wykonanie w 2022 r.	Wykonanie w 2023 r.
Środki RPO WM	Ogółem	236.272,89	230.253,94	408.952,60	94.698,67	0,00
	Dotacja	189.511,89	180.861,94	370.852,60	83.409,19	0,00
Środki RPO	Środki własne	46.761,00	49.392,00	38.100,00	11.289,48	0,00
Pomoc finansowa w ramach zadania „Kooperacje przeciw COVID”		0,00	7.799,70	0,00	0,00	0,00
Razem		236.272,89	238.053,64	408.952,60	94.698,67	0,00

ŚRODKI WŁASNE: Wydatki w latach 2019 - 2023 /w zł/

Lp.	Rozdział zadania	Wykonanie w 2019 r.	Wykonanie w 2020 r.	Wykonanie w 2021 r.	Wykonanie w 2022 r.	Wykonanie w 2023 r.
1	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	14.448,06	0,00	2.695,69	9.265,84	17.827,85
2	Domy Pomocy Społecznej	229.365,02	209.956,09	250.185,22	230.092,89	230.583,84
3	Rodziny Zastępcze	30.510,36	30.992,18	28.633,80	19.068,57	30.112,79
4	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	8.544,16	7.354,73	8.134,17	13.008,88	10.460,81
5	Wspieranie rodziny	32.606,36	51.154,44	62.126,72	67.594,08	68.841,21
6	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	371,17	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe, celowe)	62.000,00	42.694,71	44.000,00	48.000,00	50.100,00
8	Dodatki mieszkaniowe	39.850,01	37.626,53	64.354,18	92.931,16	122.184,79
9	Zasiłki stałe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	Ośrodki Pomocy Społecznej	553.733,30	515.698,09	507.430,61	638.592,82	849.487,98
11	Usługi Opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	9.438,08	7.912,00	14.056,00	16.933,00	24.752,00
13	Dożywianie	44.130,50	48.733,70	45.742,10	44.998,20	57.034,30
14	Pozostała działalność (w tym: prace społecznie użyteczne, schronienie)	12.264,00	11.305,35	9.208,28	6.204,00	8.695,20
15	Stypendia dla uczniów	6.804,26	6.368,42	5.812,33	4.834,14	4.425,64
16	Utrzymanie mieszkania wspomaganego	0,00	0,00	0,00	1.681,56	1.840,38
17	Zakup preferencyjny paliwa stałego dla gospodarstw domowych	0,00	0,00	0,00	3.000,00	6.000,00
Razem:		1.044.065,28	969.796,24	1.042.379,10	1.196.205,14	1.482.346,79

ŚRODKI POZABUDŻETOWE

I. Fundusz Solidarnościowy:

Lp.	Rozdział zadania	Wykonanie w 2021 r.	Wykonanie w 2022 r.	Wykonanie w 2023 r.
1	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	43684,00 zł	508.776,00 zł	627.549,69 zł
2	Opieka wychowawcza	0,00	40.800,00 zł	77.247,66 zł

XXVI. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Rok 2023 upłynął dla Ośrodka przede wszystkim pod znakiem znacznego wzrostu potrzeb społecznych, a co za tym idzie podejmowanych działań Ośrodka, w kontekście wsparcia usługowego osób niepełnosprawnych, starszych i chorych. Skala realizacji programów „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” czy „Opieka wytchnieniowa”, a także wsparcia w postaci usług opiekuńczych, była nieporównywalna z latami poprzednimi. Znaczące zmiany prawne dotknęły ponadto obszar przeciwdziałania przemocy domowej, a dostosowanie rozwiązań na poziomie lokalnym, również stanowiło wyzwanie dla kadry Ośrodka.

W ramach potrzeb w zakresie pomocy społecznej na kolejne lata wymienić należy:

1. Zapewnienie środków na wypłatę przewidzianych ustawami świadczeń.
2. Kontynuację realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sucha Beskidzka przyjętej na lata 2020 – 2025 oraz opracowanie w przyszłym roku strategii na kolejne 5 lat.
3. Kontynuację realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej” przyjętego na lata 2023–2027.
4. Realizację Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2024 – 2026.
5. Realizację Programu „Posiłek w szkole i w domu”.
6. Pozyskanie dofinansowania na realizację projektów z obszaru włączenia społecznego w przypadku uruchomienia środków w ramach nowej perspektywy finansowej;
7. Realizację programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.
8. Realizację programu „Opieka wytchnieniowa”
9. Prowadzenie mieszkania wspomagane.
10. Dalsze podejmowanie działań adresowanych do osób starszych mających na celu ich większą integrację ze społecznością lokalną, w szczególności poprzez utworzenie Dziennego Domu Senior+.
11. Realizację usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób psychicznie chorych.
12. Aktywizację osób bezrobotnych m.in. poprzez działalność Klubu Integracji Społecznej, organizację prac społecznie użytecznych.
13. Podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększenia ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
14. Rozwijanie pomocy w formie profesjonalnie prowadzonej pracy socjalnej, w tym w szczególności prowadzonej w oparciu o kontrakt socjalny.
15. Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi.
16. Prowadzenie odpowiedniej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klientów oraz prawidłowej realizacji bieżących zadań, obejmującej m.in. szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry, wnioskowanie o środki zewnętrzne na szkolenia pracowników.

XXVII. Załączniki

1. Załącznik nr 1: Wykonanie planu finansowego MOPS za 2023 r.